

Länssstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2021-10-12

Dnr (anges vid skriftväxling)
511-1580-2018

Dossiénr
NVR2049339

Beslut för bildande av naturreservatet Kalkberget

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Kalkberget
NVR-id:	2049339
Kommun:	Strömsund
Län:	Jämtland
Väggkarta:	Dorotea 157
Lägesbeskrivning:	Strax norr om Havsnäs och 35 km nordost om Strömsund
Centrumkoordinater:	N: 7107913 E: 539986 (SWEREF99 TM)
Fastigheter:	Havsnäs 2:167, del av Havsnäs 1:120, 1:130, 2:76 och 2:77 samt Havsnäs s:15, s:18 och s:20.
Markägare:	Staten genom Naturvårdsverket samt enskilda markägare
Förvaltare:	Länssstyrelsen Jämtlands län
Totalareal:	71 hektar, varav 64 hektar produktiv skogsmark

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	3
Beskrivning av området	4
Föreskrifter	5
Undantag från föreskrifterna	7
Skötselplan.....	8
Redogörelse för ärendet	8
Ärendets beredning	8
Synpunkter på förslaget till beslut	8
Länsstyrelsens bedömning	10
Naturvärdesinventeringar.....	11
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	11
Konsekvensutredning	12
Upplysningar	12
Bilagor.....	13

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Kalkberget**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt att skydda och vårda värdefulla naturmiljöer. Områdets näringsrika, grandominerade kalkbarrskog och lövträdsrika skog med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Syftet är även att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av området för friluftsliv.

Syftet uppnås genom att områdets näringsrika grandominerade kalkbarrskog får utvecklas fritt. Syftet uppnås även genom att naturvärden kopplade till solgenomsläppligt lövträdsrik skog och till gamla lövträd gynnas genom viss avveckling av gran. Vidare nås syftet att tillgodose behovet av området för friluftsliv genom information om naturreservatets naturvärden och föreskrifter samt stig till utsiktsplats med sittmöjligheter och öppen utsikt.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Grandominerad örtrik kalkbarrskog, präglad av intern beståndsdynamik, med kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Lövträdsrik skog i olika successionsstadier med ett solgenomsläppligt trädsikt.
- De träd-, ved- och barklevande arter som är knutna till, eller gynnas av, ovanstående livsmiljöer. Till dessa hör lavar, mossor, insekter, hålhäckande fåglar samt en kalkgynnad svamp- och kärlväxtflora.

Beskrivning av området

Naturreseptatet Kalkberget är beläget i Strömsunds kommun mellan byn Kalkberget och Flåsjöns västra strand, strax norr om Havsnäs och cirka 35 kilometer nordnordost om Strömsund. Naturreseptatet är cirka 71 hektar stort och höjden över havet sträcker sig från 275 meter nere vid Flåsjöns strand till drygt 420 meter på Kalkbergets topp. Berggrunden består av kalksten och kalkhaltig skiffer. Jordarterna består främst av sand i de lägre delarna, moig morän i de högre delarna samt berg i dagen i branten mot öster.

Skogstyperna i naturreseptatet varierar. I den norra delen samt nedanför branten består skogen av grandominerad örtrik, kalkbarrskog, präglad av intern beståndsdynamik, där träd dör och faller och nya växer upp i luckorna som bildas. I norr finns även ett örtrikt bäckdråg och gransumpskog. Längs brantens nedre delar är skogen urskogsartad och det förekommer en hel del grova gamla granar (*Picea abies*), grova gamla aspar (*Populus tremula*), sälgar (*Salix caprea*) samt rikliga mängder av stående och liggande död ved, vedsvampar och lavar. Beståndsåldern i de grandominerade delarna är cirka 130 till 160 år. Inom naturreseptatet har en del sentida mindre avverkningar gjorts och där terrängen tillåter har en del gallring och plockhuggning förekommit längre tillbaka.

I södra delen av naturreseptatet och i delar av västra sidan, ovanför branten, finn rikliga mängder lövträd, främst björk (*Betula* sp.) och asp men även en del säl. I dessa delar har det förekommit både bete och slåtter. Merparten av lövträden är cirka 40 till 80 år men även äldre lövträd förekommer. Under de senaste decennierna har en hel del gran börjat växa upp.

Markvegetationen domineras av örter med ett sparsamt inslag av bärris. I naturreseptatet växer en del kalk- och/eller värmegynnade arter som grönbräken (*Asplenium viride*), guckusko (*Cypripedium calceolus*), purpurknipprot (*Epipactis atrorubens*), skogsknipprot (*E. helleborine*), kalkbräken (*Gymnocarpium robertianum*) och stickelfrö (*Lappula deflexa*).

I naturreseptatet finns spår efter kalkstenstakter och i sydvästra delen har en kalkugn grävts fram. Ovanför bergbranten finns en utsiktsplats med storslagen utsikt över Flåsjön och dess omgivningar.

En mer omfattande beskrivning av naturreservatet samt artförteckning finns i skötselplanen, bilaga 4.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro eller spång,
2. utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning,
3. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
4. anordna upplag, utföra fyllning eller tippa jordmassor, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
5. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
6. dika, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
7. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
8. införa för området främmande växt- eller djurart,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
10. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark,
11. framföra motordrivet fordon i terräng på barmark.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

12. uppföra nya jakttorn,
13. dikesrensa.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats markerad på karta, bilaga 1,
3. underhåll av led, rastplats med sittmöjligheter och staket samt anläggande och underhåll av eldningsplats markerade på karta, bilaga 1,
4. skötselåtgärder som avveckling av granar, genom fällning, ringbarkning eller motsvarande, i områden markerade på karta, bilaga 1,
5. borttagning av främmande arter genom mekaniska metoder,
6. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
4. elda, annat än med medhavd ved,
5. framföra motordrivet fordon i terräng på barmark.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

1. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet, militär övningsverksamhet eller andra organiserade arrangemang,
2. genomföra vetenskapliga undersökningar som innefattar insamling av arter eller har annan påverkan på naturmiljön.

Undantag från föreskrifterna

A och C-föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs, inklusive att framföra motordrivet fordon, för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel enligt undantag i terrängkörningsförfordningen (1978:594),
- c) länsstyrelsepersonal att i tjänsteärenden framföra motordrivet fordon,
- d) att framföra motordrivet fordon i räddningstjänst, vid sjukfall samt vid polisiära ärenden,
- e) att framföra motordrivet fordon vid efterbevakning efter brand,
- f) jakt enligt jaktlag (1987:259),
- g) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med lättare terränggående motorfordon ($\leq 450\text{kg}$),
- h) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- i) röjning och underhåll av stig, markerad på karta bilaga 1, där fallna träd över stig får flyttas till sidan av stigen eller kapas där stigen korsas,
- j) normalt underhåll av befintlig väg som gränsar till naturreservatet, enligt karta bilaga 1, innebörden av normalt underhåll av väg förklaras i bilaga 3,
- k) att inom fastigheten Havsnäs 1:120, i syfte att skapa eller bibehålla utsikten mot öst från den östra toppstugan, inom en sträcka av 50 meter från gränsen för naturreservatet 1) röja eller fälla barrträd och föra ut ur området, 2) röja, stamkvista eller toppa lövträd. Alla fällda lövträd lämnas kvar inne i naturreservatet och högstubbar skapas så långt det är möjligt. Undantaget omfattar maximalt 5 träd, över 15 centimeter i brösthöjd, vart femte år och gäller inom område markerat på karta, bilaga 1 och 1a.

Efter tillstånd från Länsstyrelsen skall A och C-föreskrifterna ovan inte heller utgöra hinder för:

- l) mer omfattande vägarbeten, än det underhållet som avses i föreskrift j), av befintlig väg om gränsar till naturreservatet och är markerad på karta, bilaga 1.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 4, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Länsstyrelsen beslöt år 2005 att föreslå Kalkberget som naturreservat. Samma år kontaktades markägarna och förhandlingar samt värderingar inleddes efter godkännande från Naturvårdsverket. Efter flera gränsändringar i dialog med markägare kunde Lantmäteriet påbörja uppdraget att mäta in områdets gränser. Efter fastighetsbestämning och ytterligare gränsändring färdigställdes uppdraget 2014.

Uppdragen att värdera objekt och sköta förhandlingar har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingar och förhandlingar slutfördes 2015 då alla överenskommelser om intrångsersättning var klara.

Under 2019 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom det nio yttranden till Länsstyrelsen, varav fem med synpunkter och ett med meddelande om avstående från att yttra sig.

Synpunkter inkom från en markägare samt samfällighetsdelägare som påpekade att de inte skrivit på något avtal och inte fått ersättning för mark som ingår i naturreservatet. Länsstyrelsen har nu åtgärdat detta.

Synpunkterna inkom även från Strömsunds kommun som påpekar att Kalkbergets naturreservat ligger i anslutning till ett i den kommunövergripande översiktsplanen utpekat LIS-område (landsbygdsutveckling i strandnära lägen). LIS-området är utpekat i medborgardialoger i samband med planens upprättande. Bildandet av naturreservatet kommer att medföra att strandnära byggande i stort sett kommer att omintetgöras, bland annat på grund av att

marken till delar ägs av Naturvårdsverket. Kommunen verkar för att LIS-området tas bort vid revidering av översiktsplanen. Strömsunds kommun påvisar även att naturreservatsförslaget hänvisar till tillägg till översiktsplanen *"Vindkraft i Strömsunds kommun, södra delen"* från 2009 och att denna plan nu är ersatt. Det nya tillägget är *"Tillägg till Strömsunds kommuns översiktsplan – Vindkraft"* antagen i KF 2019-09-18 §76. Kommunen påpekar också att den nya planen inte påverkar beslutsförslaget i sak. Hänvisningen som kommunen pekar på har ändrats. Kommunen anser vidare att en hänvisning till reviderad kommunal översiktsplan som gjordes i förslaget till naturreservat, under rubriken *"Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser"*, är att föregå kommunal beslutsprocess och att skrivningen därför borde tas bort. Länsstyrelsen håller med om detta och har ändrat texten under rubriken. I övrigt bedömer Strömsunds kommun att bildandet av naturreservatet uppfyller de ställningstaganden som angetts i den kommunövergripande översiktsplanen.

Sametinget inkom med synpunkter som anser att det i syftet eller beskrivning av naturreservatet ska framgå vilken betydelse och vilket värde området har för renskötsel och att renskötseln bidrar till naturreservatets syfte att vårda, bevara och återställa biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Länsstyrelsen kan inte tillmötesgå synpunkterna om att renskötsel ska ingå i syftet eftersom ett område endast kan förklaras som naturreservat enligt Miljöbalkens 7 kap. 4 § men har lagt till mer information i skötselplanen om hur rennäringen nyttjar området. I övrigt anser Sametinget att naturreservatet är förenligt med renskötseln och samiska intressen under förutsättning att samtycke lämnas från berörda samebyar. Att inhämta samebyarnas samtycke ligger i linje med Länsstyrelsens strävan och ingen erinran har inkommit från berörda samebyar.

Trafikverket informerar om att det finns ett vägprojekt längs väg 829 (Lövberga-Alanäs). Projektet kommer att innebära att vägområdet utökas längs sträckan. Trafikverket förutsätter att när vägplanen fastställs så omfattas även det nya utökade vägområdet av det som anges i bilaga 3, *"Underhåll av väg"*. Det nya vägområdet kommer att omfattas av bilaga 3. Då det är en allmän väg har Länsstyrelsen även lagt till ett tillståndspliktigt undantag (undantag 1) från föreskrifter där tillstånd kan sökas för mer omfattande vägarbeten än de som avses i bilaga 3.

Länsstyrelsens bedömning

Kalkberget tillhör länets klassiska kärlväxtlokaler med flera kalk- och värmegynnade arter. Naturförhållandena varierar i området, vilket gynnar ett brett spektrum av arter. Nedanför bergbranten och i den norra delen finns örtrik grandominerad kalkbarrskog som delvis har prägel av naturskog. Det finns värdefulla naturskogsstrukturer i form av gamla träd, rikligt med stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier på en kalkrik berggrund i ett topografiskt och hydrologiskt mycket varierat område. I södra delen dominerar lövträdsrika miljöer med bitvis stora inslag av asp och en hel del sälk. Området har endast i begränsad omfattning påverkats av sentida skogsbruk. Den kalkrika berggrunden och bitvis goda tillgången på vatten samt variationen av trädarter i olika åldrar ger bra förutsättningar för en fortsatt produktion av gamla grova träd, olika sorters död ved samt värdefulla strukturer och därmed goda förutsättningar för biologisk mångfald.

Naturreservatet består av kalkbarrskog och området ligger i ett landskapsavsnitt med särskilt höga ekologiska bevarandevärden för barrskog. Sådana landskapsavsnitt består av en täthet av värdekärnor med djur- och växtliv inklusive biologiskt viktiga strukturer, funktioner och processer där det finns en bra möjlighet för bevarande av många rödlistade, och andra, arter. Både skogstypen kalkbarrskog och områden i värdetrakter ska enligt ”*Nationell strategi för formellt skydd av skog*” (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen, 2017) prioriteras för formellt skydd.

I närområdet av Kalkbergets naturreservat ligger även Ritjelsbergets naturreservat och flera av Skogsstyrelsen registrerade nyckelbiotoper. Detta bidrar till en ökad ekologisk funktionalitet för området och ger ökade spridningsmöjligheter för arter.

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. Detta motiverar till varför Länsstyrelsen har bedömt att området bör förklaras som naturreservat. Länsstyrelsen bedömer att kalkbarrskogens naturvärden bevaras och utvecklas bäst genom att skogen delvis får utvecklas fritt. Länsstyrelsen bedömer samtidigt att den biologiska mångfalden gynnas av att gamla lövträd och att skog med mycket lövträd och bra ljusgenomsläpp får fortsätta att finnas i området. Lövträd ska gynnas genom en avveckling av granar i lövträdsrika områden eller runt enskilda lövträd.

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

Utöver Länsstyrelsenens egna inventering har området inom naturreservatets gränser inventerats av Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen registrerade 1996 en nyckelbiotop i bergbranten (17,3 hektar; Beteckning N 6318-1996) och 2001 en nyckelbiotop med örtrikt bäckdråg (1,9 hektar; Beteckning N 2617-2001).

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

En liten del av naturreservatet ingår i område av riksintresse för rennäring gällande flyttled (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken). För att värna riksintresset för rennäring ska särskild hänsyn tas till renbetet. Att skogsmarken, i och med bildande av naturreservat, skyddas mot avverkning bedöms ha en positiv inverkan för renbetet på landskapsnivå. I samband med omfattande skötselåtgärder ska samråd med berörda samebyar ske. Området berörs inte av andra riksintressen.

Gällande översiktsplan i Strömsunds kommun, antagen 2014, anger ingen specifik markanvändning för det aktuella området men del av strandområdet mellan Flåsjön och naturreservatet är utpekade som LIS-område i medborgardialoger, med efterföljande samråd. Möjligheterna att bygga i det berörda LIS-området, efter naturreservatsbildningen, kommer att minska, bland annat på grund av att marken till delar ägs av Naturvårdsverket

Tillägget till översiktsplanen ”*Tillägg till Strömsunds kommuns översiktsplan – Vindkraft*” från 2019 anger ingen planerad vindkraft i det aktuella området.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Detta med undantag för det av Strömsunds kommun utpekade LIS-område vid Flåsjön som indirekt påverkas av naturreservatsbildning. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Marita Ljung. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Susanna Löfgren, chef för naturskydd och förvaltning Per D Sander samt handläggare Maria Gylle, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Marita Ljung

Maria Gylle

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,
- strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken,
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,

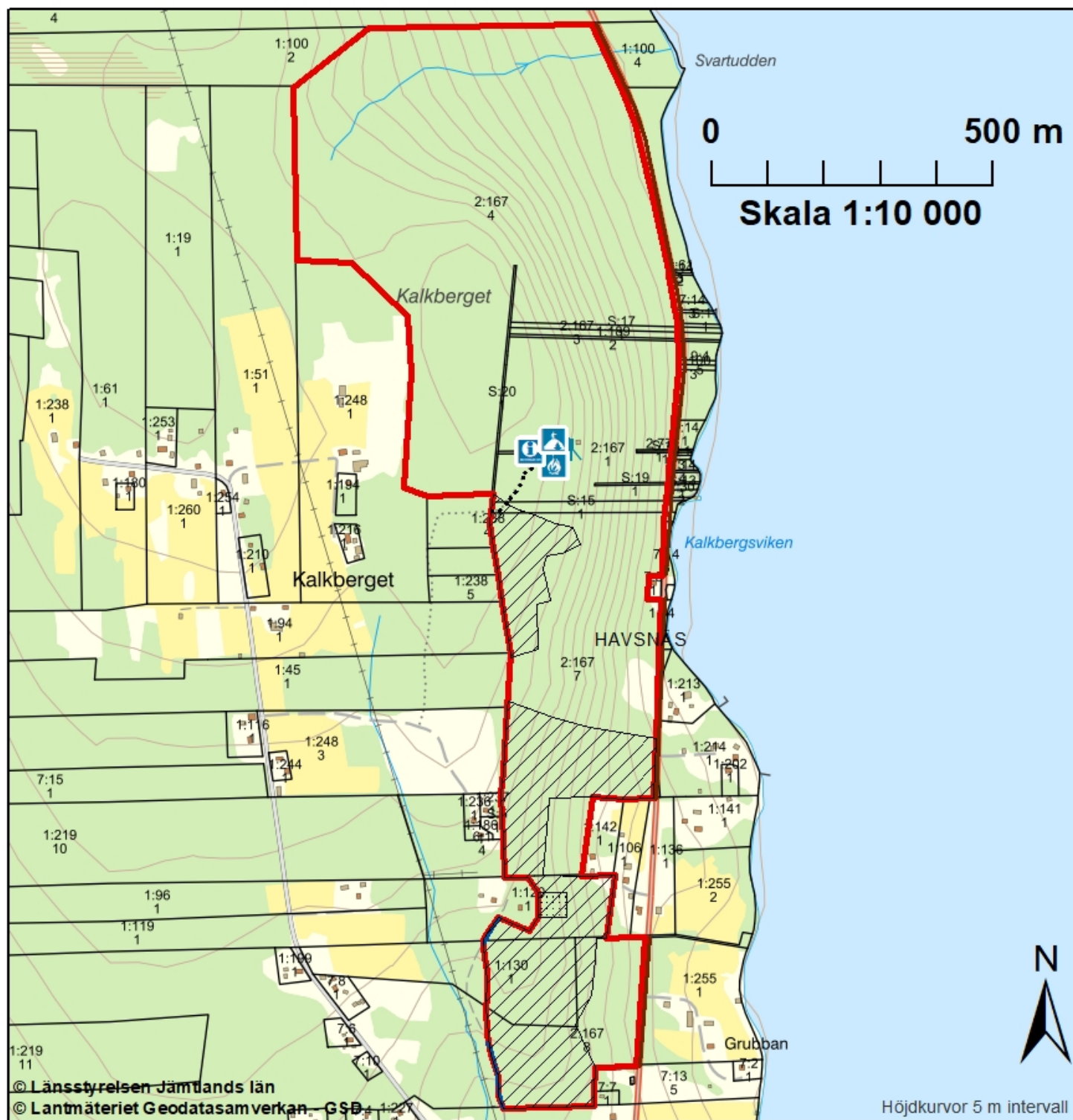
Bilagor

1. Beslutskarta
 - 1a. Detaljkarta
2. Översiktskarta
3. Underhåll av väg
4. Skötselplan
 - 4a. Skötselplankarta

Naturreservatet Kalkberget

Beslutskarta

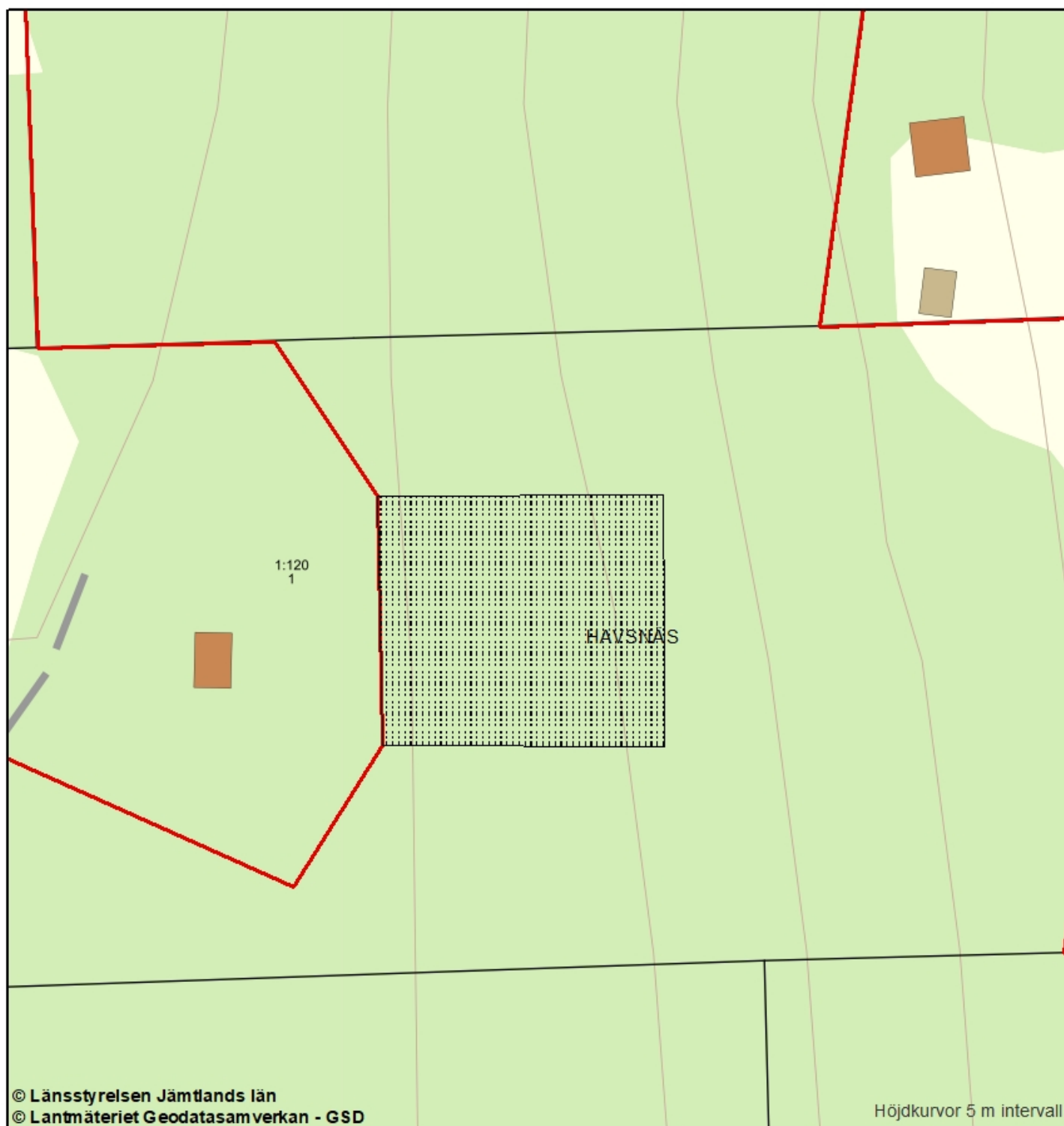

- Gräns för naturreservatet Kalkberget
- Informationstavla omfattad av föreskrift B2
- Eldningsplats omfattad av föreskrift B3
- Rast- och utsiktsplats omfattad av föreskrift B3
- Område omfattad av föreskrift B4
- Staket omfattat av föreskrift B3
- Led omfattad av föreskrift B3 samt undantag i) från föreskrifter
- Väg omfattad av undantag j) från föreskrifter
- Väg omfattad av undantag j) och l) från föreskrifter
- Område omfattad av undantag k) från föreskrifterna

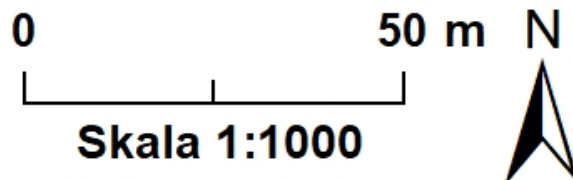

Naturreservatet Kalkberget

Detalj karta

- Gräns för naturreservatet Kalkberget
- Område omfattat av undantag k) från föreskrifterna

Naturreservatet Kalkberget

Översiktskarta

- Naturreservatet Kalkberget
- Övriga naturreservat

0 10 Km

Skala 1:200 000

Underhåll av väg

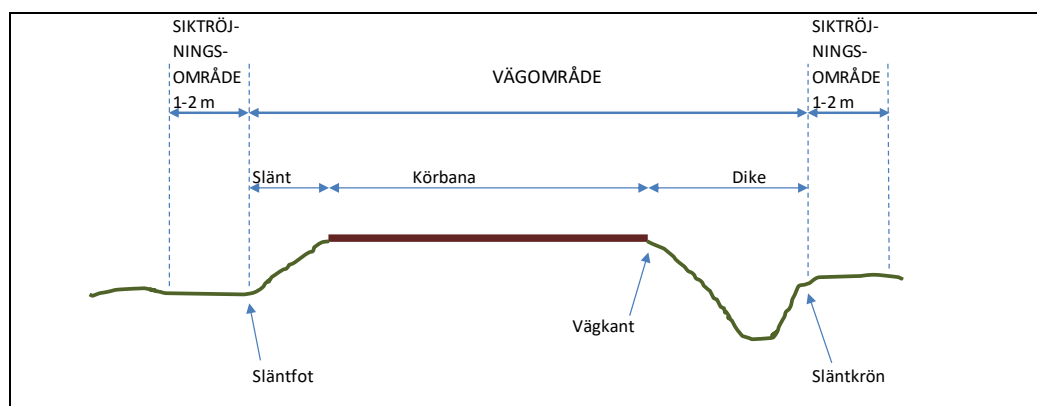
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom till exempel dikesrensning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Det är väghållarens ansvar att den utrustning och de maskiner som används vid underhållsarbeten är rengjorda och att jordmassor från annan plats inte tillförs naturreservatet. Detta för att förhindra spridningen av främmande arter.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det så kallade siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

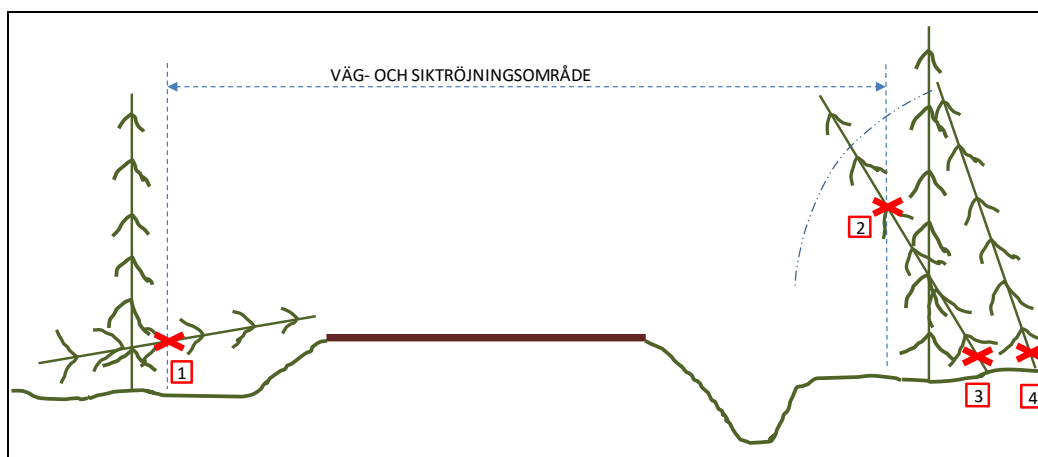
Inför större arbeten, till exempel efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, ska Länssstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena. I vissa fall kan sådana åtgärder också kräva tillstånd från Länssstyrelsen.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa så kallade farliga kantträd med mera, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1). Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att markägaren får ta till vara de delar av fällda och/eller kapade träd, delar av träd med mera, som är inom väg- och siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, det vill säga i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden med mera som naturreservatet syftar till att skydda.

Skötselplan för naturreservatet Kalkberget

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL.....	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning.....	2
Prioriterade bevarandevärden	5
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer	6
PLANDEL.....	7
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	7
Skötselområde A – Örtrik grandominerad kalkbarrskog, präglad av intern beståndsdynamik och med inslag av gamla lövträd (57 hektar).....	7
Skötselområde B – Lövträdsrik skog samt lövträdsrik ungskog (14 hektar)	8
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden	10
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	11
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	11
Övriga uppgifter.....	12
Uppföljning	12
Tillsyn.....	12
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	12
Källförteckning	12

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt att skydda och vårda värdefulla naturmiljöer. Områdets näringsrika, grandominerade kalkbarrskog och lövträdsrika skog med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Syftet är även att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av området för friluftsliv.

Syftet uppnås genom att områdets näringsrika grandominerade kalkbarrskog får utvecklas fritt. Syftet uppnås även genom att naturvärden kopplade till solgenomsläppligt lövträdsrik skog och till gamla lövträd gynnas genom viss avveckling av gran. Vidare nås syftet att tillgodose behovet av området för friluftsliv genom information om naturreservatets naturvärden och föreskrifter samt stig till utsiktsplats med sittmöjligheter och öppen utsikt.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data	
Naturreservatets namn	Kalkberget
Län	Jämtland
Kommun	Strömsund
Fastigheter	Havsnäs 2:167, del av Havsnäs 1:120, 1:130, 2:76 och 2:77 samt samfälligheterna Havsnäs s:15, s:18 och s:20
Markägare	Staten via Naturvårdsverket samt enskilda markägare
Areal	71 hektar, varav 64 hektar produktiv skogsmark
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

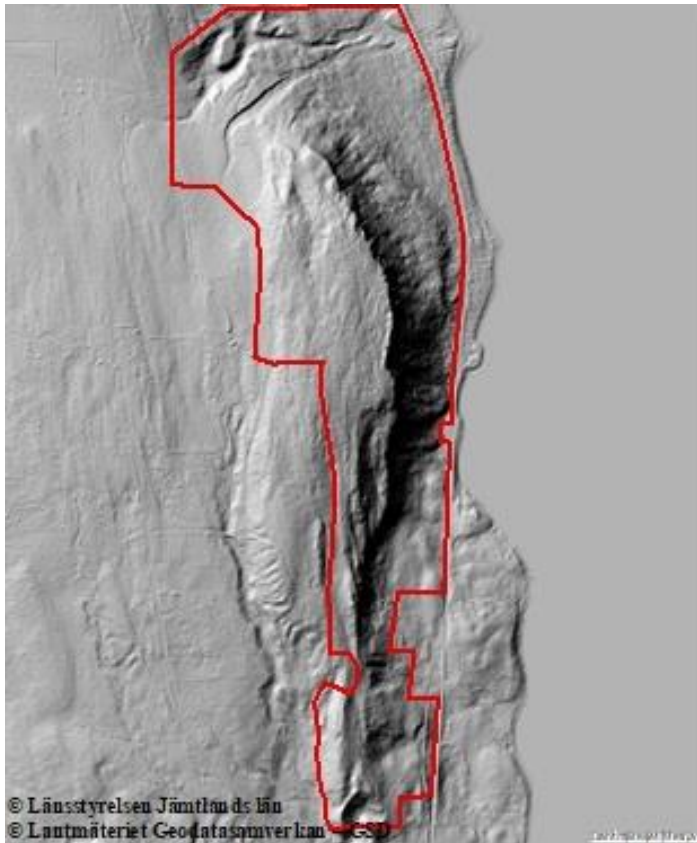
Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Naturreservat Kalkberget är beläget i Strömsunds kommun mellan byn Kalkberget och Flåsjöns västra strand, strax norr om Havsnäs och cirka 35 kilometer nordnordost om Strömsund. Naturreservatet är cirka 71 hektar stort och omfattar Kalkbergets östra sluttning. Området består delvis av en utdragen brant (figur 1) och höjden sträcker sig från 275 meter nere vid Flåsjöns strand till drygt 420 meter över havet på Kalkbergets topp.

Geologisk bakgrund

Naturreservatet ligger i Jämtlands kambrosilur naturgeografiska region, vilket innebär att bergarterna bildades av sediment under kambrosilurtiden (kambrium, ordovicium och silur) för cirka 400–550 miljoner år sedan. Berggrunden består av kalksten och kalkhaltig skiffer. Jordarterna består av sand i de lägre delarna, moig morän i de högre delarna, berg i dagen i branten mot öster samt en del svämsediment som lagrats vid översvämningar i sydöstra delen.

Figur 1. Höjds­kuggningsmodell som tydliggör landskapets terrängformer inom naturreservatet Kalkberget.

Skogen

Skogstyperna i naturreservatet varierar. I den norra delen av naturreservatet samt nedanför branten består skogen av grandominerad och örtrik kalkbarrskog. I norr förekommer också ett örtrikt bäckdråg och gransumpskog. Runt bäckdråget finns rörligt markvatten, lättvittrad skiffer som ger god mineraltillgång samt hög och jämn luftfuktighet. Nedanför branten är skogen urskogsartad och det förekommer en hel del grova gamla granar, grova gamla aspar, sälgar samt rikliga mängder av stående och liggande död ved, vedsvampar och lavar. Beståndsåldern är mellan cirka 130 och 160 år

I södra delen av naturreservatet och i delar av västra sidan, ovanför branten, finn rikliga mängder lövträd, främst björk och asp men även en del säl. I dessa delar har det förekommit

både bete och slåtter och merparten av lövträden är cirka 40 till 80 år men även äldre lövträd förekommer. Under de senaste decennierna har en hel del gran börjat växa upp.

En del utvecklingsmark (4,3 hektar) samt arronderingsmark (1,4 hektar) finns inkluderat i naturreservatet. Utvecklingsmark finns på två mindre avverkade delar i längst i norr, en avverkad del ovanför branten i de centrala delarna samt på igenväxande små odlingstegar nedanför branten i områdets östligaste del.

Markvegetationen i naturreservatet domineras av olika örter med inslag av bärris.

Naturvårdsarter

I artförteckningen nedan, tabell 1, anges naturvårdsarter hitintills funna i naturreservatet Kalkberget. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Inom begreppet naturvårdsarter återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Signalarter är arter som, enligt Skogsstyrelsen, med sin närvaro eller frekvens indikerar att ett område har höga naturvärden E-art är en ekologisk ståndortsindikator som visar på speciella ståndorter som i kombination med andra miljöförhållanden eller andra arter kan visa på höga naturvärden. Enbart förekomst av E-art visar inte alltid höga naturvärden (Skogsstyrelsen, 2020).

Tabell 1 Artförteckning över funna rödlistade arter i naturreservat Kalkberget och arter som indikerar höga naturvärden inom området.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori	Signal- och E-art
Lavar			
<i>Peltigera elisabethae</i>	Nordlig filtlav	NE	
<i>Ramalina sinensis</i>	Småflikig brosklav	NT	S
<i>Scytinium lichenoides s. lat.</i>	Traslav	NE	S
Mossa			
<i>Tortella tortuosa</i>	Kruskalkmossa	*	E
Kärlväxter			
<i>Actaea spicata</i>	Svart trolldruva	*	S
<i>Aconitum lycoctonum subsp. septentrionale</i>	Nordisk stormhatt		E
<i>Asplenium viride</i>	Grönbräken	*	
<i>Calamagrostis chalybaea</i>	Skogsrör	§, *	
<i>Cypripedium calceolus</i>	Guckusko	§, **	S
<i>Cystopteris montana</i>	Finbräken	**	S
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Fläcknycklar	§	S
<i>Daphne mezereum</i>	Tibast	§, *	S

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori	Signal- och E-art
<i>Epipactis atrorubens</i>	Purpurknipprot	§, *	
<i>E. helleborine</i>	Skogsknipprot	§, *	S
<i>Gymnocarpium robertianum</i>	Kalkbräken	NT, **	
<i>Lappula deflexa</i>	Stickelfrö	NT, *	
<i>Lonicera xylosteum</i>	Skrogstry	*	
<i>Paris quadrifolia</i>	Ormbär		E
<i>Polygonatum odoratum</i>	Getrams	*	
<i>P. verticillatum</i>	Kransrams	*	S
<i>Viola mirabilis</i>	Underviol	*	S

Rödlistade arter kategoriserade enligt ArtDatabanken 2020. NT = Missgynnad (Near Threatened), NE = Ej bedömd. § = Fridlyst enligt Artskyddsförordningen (SFS 2007:845), paragraf 8 eller 9. * = Indikatorart för kalkrik mark, ** = Exklusiv kalkart. X = Signalarter (S) och E-indikatorer (E) enligt Skogsstyrelsen 2020.

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

På några ställen inom naturreservatet finns spår efter kalkstenstäkt och i sydvästra delen finns en gammal kalkugn. Kalkbrott finns nämnt i Laga skifteskartan från 1906 men enligt Generalstabs- och Laga skifteskartan från 1906, Historiska ortofoton från 1960 och Ekonomiska kartan från 1971-1972 så har området dock i huvudsak varit skogbeklätt. I de sydvästra delarna av naturreservatet ska både bete och slåtter ha förekommit tidigare. De finns inga registrerade fornlämningar inom naturreservatet.

Rennäring

Området för naturreservatet ingår i samebyns Ohredahkes totala renbetesområde och en liten del av naturreservatet ingår i område av riksintresse för rennäring gällande flyttled (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken).

Friluftsliv

Kalkberget är ett förhållandevis känt utflyktsmål och området nyttjas, så vitt Länsstyrelsen känner till, huvudsakligen för friluftsliv och rekreation med anledning av den storslagna utsikten. Kalkberget tillhör även länets mer klassiska kärlväxtlokaler vilket gör att området också nyttjas av botanister med intresse för den kalkgynnade floran.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Grandominerad örtrik kalkbarrskog, präglad av intern beståndsdynamik, med kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Lövträdsrik skog i olika successionsstadier med ett solgenomsläppligt trädskikt.
- De träd-, ved- och barklevande arter som är knutna till, eller gynnade av, ovanstående livsmiljöer. Till dessa hör lavar, mossor, insekter, hålhäckande fåglar samt en kalkgynnad svamp- och kärlväxtflora.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller livsmiljöer. Inga sådana arter eller livsmiljöer är kända inom naturreservatet men Länsstyrelsen har ändå tagit vissa ÅGP i beaktande i skötselplanen (tabell 2). Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Tabell 2. Åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Hotade arter på asp i Norrland	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området. Då beståndsdynamiken kommer att förändras över tid och gamla aspar och kontinuerlig tillförsel av död ved förväntas i området så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.
Björklevande vedskalbaggar i Norrland	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området. Då beståndsdynamiken kommer att förändras över tid och gamla björkar och kontinuerlig tillförsel av död ved förväntas i området så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har delats in i två skötselområden (A och B) där den långsiktiga förvaltningen av områdets skogliga naturvärden skiljer sig åt. Område A utgörs av örtrik grandominerad kalkbarrskog och område B består av lövträdsrik skog.

Skötselområde A – Örtrik grandominerad kalkbarrskog, präglad av intern beståndsdynamik och med inslag av gamla lövträd (57 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet (A1, A2 och A3) består av grandominerad örtrik kalkbarrskog, präglad av intern beståndsdynamik och med inslag av gamla lövträd (figur 2). I norra delen av området finns ett örtrikt bäckdråg samt gransumpskog med rörligt markvatten, lättvittträd skiffer som ger god mineraltillgång samt hög och jämn luftfuktighet. I ett nästan kilometerlångt bälte nedanför branten är skogen urskogsartad med rikliga mängder av liggande och stående död ved samt rikligt med vedsvamp, marksvamp och lavar. Längs nederkanten av branten förekommer en hel del gamla grova granar, sälgar och aspar med bohål för hålhäckande fåglar. Markvegetationen domineras till största delen av örter med en del inslag av bärris. Beståndsåldern är mellan cirka 130 och 160 år. Där terrängen tillåter har en del gallring och plockhuggning förekommit längre tillbaka. I den norra delen av området har en mindre, cirka en hektar, avverkning gjorts på slutet av 1950-talet och längst i norr två mindre, sammantaget cirka två hektar, i början av 2000-talet. Naturvärdena är knutna till den kalkrika jordmånen, rörligt markvatten, hög och jämn luftfuktighet, gammal granskog med intern beståndsdynamik och rikligt med död ved samt förekomsten av gamla lövträd.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av ört- och vedsvamprik grandominerad olikåldrig kalkbarrskog. Det ska inom överskådlig tid finnas gamla aspar och sälgar. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd, torrträd samt lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtyperna typiska arter inom artgrupperna bark- och vedlevande svampar och lavar, insekter, hackspettar samt kalkgynnade kärlväxter och marksvampar. Området ska vara fritt från främmande arter. Arealen för skötselområdet örtrik grandominerad kalkbarrskog, präglad av intern beståndsdynamik och med inslag av gamla lövträd ska vara 57 hektar.

Förvaltningsinriktning

- Fri utveckling.

Skötselåtgärder

- Inga, bevarandemålen nås genom fri utveckling.

Figur 2. Skötselområde A: Grandominerad, naturskogsartad, örtrik kalkbarrskog

Skötselområde B – Lövträdsrik skog samt lövträdsrik ungskog (14 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av två delområden bestående av lövträdsrik skog (B1) och lövträdsrik utvecklingsmark (B2).

Område B1 (12 hektar) består av blandskog med bitvis rikligt lövträdsinslag i form av björk, asp och även en hel del säl (figur 3). I dessa delar har det tidigare förekommit både bete och slåtter och merparten av lövträden är cirka 40 till 80 år men spridda äldre lövträd förekommer. Under de senaste decennierna har en del gran växt upp. Där terrängen tillåter har en plockhuggning förekommit längre tillbaka och en mindre avverkning, cirka en hektar, gjordes på slutet av 1950-talet. Skötselområdets naturvärden ligger främst i det stora lövträdsinslaget med ljusgenomsläpplig skog, gamla lövträd, kalkrik jordmån och bitvis rikliga mängder död ved. Skötselområdets naturvärden kan bevaras och utvecklas genom lövskogsskötsel samt skötsel av aspkloner och enskilda gamla lövträd.

Område B2 (2 hektar) består av lövträdsrik ungskog som växt upp efter avverkning i början av 2000-talet (figur 4). Lövträdsinslaget består av björk, asp, säl, rönn och al. Skogen har för närvarande låga naturvärden men med lämplig skötsel kommer framtida lövskogsnaturvärden att utvecklas. När lövskogen växt upp ska skötselområde B2 uppgå i B1.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av lövträdsrik skog stort inslag av gamla lövträd, främst aspar, sälgar och björkar. Det ska finnas en åldersspridning bland lövträden för att säkerställa kommande lövträdssuccessioner av gamla och grova lövträd och inga brott i kontinuiteten av äldre levande lövträd ska ske. Tillkomsten av död ved ska ske kontinuerligt och det ska finnas lågor av olika förmultningsgrad. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för boreal lövträdsrik skog typiska arter inom artgrupperna örter, lavar, vedsvampar, insekter och

hackspettar. Området ska vara fritt från främmande arter. Arealen för skötselområdet lövträdsrik skog ska vara 14 hektar.

Figur 3. Skötselområde B1: Lövträdsrik blandskog

Figur 4. Skötselområde B2: Lövträdsrik utvecklingsmark med inslag av gamla lövträd.

Förvaltningsinriktning

- Fri utveckling i kombination med åtgärder för att bibehålla lövträdsrika bestånd samt gynnande av gamla lövträd.

Skötselåtgärder

- Område B1
 - Upprättande av plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträdsrika skogsbestånd, aspkloner och gamla lövträd samt utförande av åtgärder enligt planen. Detta kan innebära inventering för att välja ut lövträdsrika bestånd lämpliga för skötsel och därefter fällning, ringbarkning eller motsvarande av unga och medelålders granar som stör lövträdens nuvarande naturvärden, fortsatta tillväxt samt möjligheten att utveckla utökade naturvärden och spridning av arter kopplade till lövträd. Vid fällning av granar bör en del högstubbar sparas. Enskilda grova granar lämnas orörda alternativt ringbarkas eller motsvarande om de är för många som stör aspkloner. Ringbarkning eller motsvarande samt fällning av gran bör utföras i etapper med mindre antal varje gång och sedan behovsprövas mellan etapperna, detta för att utvärdera barkborreangrepp och/eller stormpåverkan.
 - I rena granbestånd lämnas skogen för fri utveckling.
- Område B2
 - Rövning och gallring av lövträdsungskog enligt behov samt rövning av all gran. Detta för att skapa en gynnsam tillväxtmiljö för sparade lövträd. Överståndare av lövträd och tall sparas.
 - När gynnsam tillväxtmiljö för sparade lövträd uppnåtts ska området uppgå i skötselområde B1.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Kalkberget är ett förhållandevis känt utflyktsmål och området nyttjas, så vitt länsstyrelsen känner till, huvudsakligen för friluftsliv och rekreation på grund av den storslagna utsikten från utsiktsplatsen. Området nyttjas även av botanister med intresse för den kalkgynnade floran. Kalkberget anses vara ett besöksmål gällande utsiktsplatsen men i övrigt anses Kalkberget inte vara något besöksmål eftersom den höga och breda branten, som skär genom naturreservatet, gör det svårframkomligt. Inom Kalkbergets naturreservat finns sedan länge en välanvänd stig upp till utsiktsplatsen och befintligt vindskydd. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett högre antal besökare. Områdets svårframkomlighet gör dock att en eventuell ökning av besökare troligen främst gäller utsiktsplatsen. De anordningar som finns och ska anläggas kommer att underlätta för besökare men samtidigt ha en kanaliseringseffekt av besökare så att en långsiktig samexistens mellan friluftsliv, rekreationsvärden och biologisk mångfald möjliggörs. Parkeringsplats ska ses över, informationstavlor ska sättas upp, stig till utsiktsplatsen samt staket vid utsiktsplatsen ska underhållas. Eldningsplats vid utsikten ska anläggas. Mindre siktrövningar vid utsiktsplatsen genomförs vid behov.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas parkeringsplats och god information om naturreservatets natur- och friluftsvärden samt om de bestämmelser som gäller för

naturreservatet. Områdets anordningar såsom parkeringsplats, informationstavlor, stig, rastplats och staket ska vara i gott skick.

Förvaltningsinriktning

- Åtgärder för information, tillgänglighet och trivsel.

Skötselåtgärder

- Parkeringsplats ses över.
- Informationstavlor för naturreservatet sätts upp vid områdets parkeringsplats och vid utsiktsplats.
- Stig röjs fri från sly och fallna träd.
- En eldningsplats anläggs och rastplats samt staket ses över och underhålls om behov finns.
- Utkiksplats röjs fri från sly om behov finns.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

En översikt av skötselåtgärder som ska genomföras i naturreservatet Kalkberget visas i tabell 3.

Tabell 3. Sammanfattning av skötselåtgärder som bör genomföras i naturreservatet Kalkberget samt när dessa skötselåtgärder bör utföras.

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
B1	Upprättande av plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträdsbestånd och gamla lövträd.	1	Inom 2 år	Engångsåtgärd
B1	Åtgärder enligt upprättad plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträdsbestånd och gamla lövträd.	1	Inom 3 år	Enligt plan
B2	Inventering av trädslag, röjning och gallring av lövträd efter behov samt röjning av all gran.	1	Inom 4 år	Enligt behov och sedan enligt plan för B1
Friluftsliv	Uppsättning av informationstavlor samt översyn av parkeringsplats	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Friluftsliv	Översyn av staket och rastplats vid utsiktsplats samt stig.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Anläggning av eldningsplats.	2	Inom 3 år	Engångsåtgärd, dock underhåll vid behov

Övriga uppgifter

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

- Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45.
- Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31.
- Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.
- Naturvårdsverket 2008. Åtgärdsprogram för björklevande skalbaggar på björk i Norrland. Naturvårdsverket rapport 5843.
- Naturvårdsverket 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket rapport 6393.
- Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.
- Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Handisam 2013. Tillgängliga natur- och kulturvärden. En handbok för planering och genomförande av tillgänglighetsåtgärder i skyddade utomhusmiljöer. Naturvårdsverket Rapport 6562.

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005, reviderad 2017. Nationell strategi för formellt skydd skog.

Skogsstyrelsen 2014. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Skogsstyrelsen 2020. Ett urval av naturvårdsarter och andra indikatorarter. Skogsstyrelsen.

Strömsunds kommun 2014. Översiktsplan för Strömsunds kommun.

Strömsunds kommun 2019. Antagen i kommunfullmäktige 2019-09-18. Tillägg till Strömsunds kommuns översiktsplan – Vindkraft.

Källor på internet

Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.

Lantmäteriet, Historiska kartor. Laga skifte: 23-ALA-91, 1906; Ekonomiska kartan: Havsnäs J141-21G0-1a-b74, 1971, 1972; Generalstabskartan: Alanäs J242-53-1, 1906.
<http://historiskakartor.lantmateriet.se>.

Naturvårdsverket. EU:s direktiv för biologisk mångfald.

<https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/Biologisk-mangfald-i-EU/EUs-naturvardsdirektiv/>.

Naturvårdsverket. Biologisk mångfald. <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Biologisk-mangfald/>

Naturvårdsverket. Process att bilda naturreservat. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/>.

Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Forsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Skogsdataportalen

<http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlisterade arter i Sverige. www.artfakta.se.

Övriga källor

Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatabas 2014-01-01. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Jordartsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs jorddatabas 2014-01-01. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Kalkberget

Skötselplankarta

540 000

Gräns för naturreservatet Kalkberget

Skötselområden

A: Fri utveckling

B: Skötsel av lövträd genom avveckling av gran

Staket

Vandringsled

Parkeringsplats

Rast- och utsiktsplats

Eldningsplats

Informationstavla

Ni kan överklaga beslutet

Om ni inte är nöjda med länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur ni vill att beslutet ska ändras, samt
- varför ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta länsstyrelsen via e-post, jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange diarienummer 511-1580-2018.